

Dr. Kolláth György

Aki e cím alatt cigányokat elparentáló írást keres, ne olvassa tovább. Írásom nem „egy többségi” laza kioktatása a csóró kisebbségnek arról, mit szúrtak el már megint. E cikk a cigány kisebbség 2003. március 12-i alakuló közgyűlésének visszasságait elemzi, de eszem ágában sincs megbélyegezni a posztokért versengő romákat. Harmatos demokráciánkban ez a történet pártoknál, helyhatóságoknál ugyanígy megeshetett volna.

Látni fogják: mind a probléma, mind annak megoldása – ha lesz egyáltalán – szó szerint közérdekű. Előítéletek a ruhatárba, magam is csak a jogra kell, hogy összpontosítsak!

A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény (Nektv.) 35. §-sa látnoki erővel a következőket mondja: „(1) Az országos önkormányzati közgyűlés tagjainak megbízatása az új közgyűlés első összehívása /Kiemelés tőlem: a szerző! / ülésének napjáig tart. Az új közgyűlés alakuló ülését a közgyűlési képviselők megválasztását követő 30 napon belül össze kell hívni. (2) Ha új közgyűlést nem választottak, az országos önkormányzat megszűnik.” E törvény kimondja: az országos önkormányzat – törvények keretei között – önállóan dönt szervezetéről és működési rendjéről, ezért a testületnek 1999-es dátummal legitim saját szervezeti és működési szabályzata (SZMSZ-e) volt. Eszerint a közgyűlést – az alakuló ülést is – a még hivatalban lévő elnök hívja egybe, legalább 8 napos időbeni előretartással. Ez az SZMSZ önmege elfogadására, módosítására feles döntéshozatalt szab meg, azonban a főbb tisztségviselők választására 2/3-os többséget írt elő.

Közismert, hogy elsőre nem sikerült az 53 főt számláló cigány kisebbségi országos önkormányzatot megalakítani. Ezzel számolni lehetett, erre utal a törvényben az új közgyűlés első összehívásának említése. Másodikra láthatóvá vált, hogy az SZMSZ szerinti 2/3-ot egyetlen tömörülés sem képes maga biztosítani, tehát vagy ki kell egyezni egymással, vagy a személyi döntések szavazati arányát le kell szállítani a „feles” mértékre.

Magyarországon népi divat a megkerülő csel. Ezért arra nem jogosult személyek, táviratban, mindössze 2 nap előretartással, puccsszerűen hívták egybe a gyűlést. Egy objektív újság megtehetné, hogy kommentár nélkül faksimilében lehozza az „üzenetet”. Ténylegesen Kolompár Orbán és Horváth Aladár jegyzi a papírost, Kövesi Vilmos nevét – állítása szerint – csak úgy, tudta és beleegyezése nélkül odaírták. Nyomozásról nem hallani. Farkas Flóriánt, aki egyedül jogosult lett volna a ceremóniára, meg sem említik. Ez jogilag kb. annyi, mintha a roma szépségkirálynő, vagy Emir Kusturica lett volna a szíves invitáló. Ám Horváthék mindezzel megakadályozták, hogy az ellenlábasaik tisztességesen felkészülhessenek, a vezetés, a struktúra és a működési rend reformját végiggondolják. Horváthék március 12-én, kész helyzetet teremtve a maguk érdeke és szája szerint módosították az SZMSZ-t, és előtte vagy utána megválasztották önmagukat és egymást tisztségviselőnek. A kisebbségek kisebbsége kivonult. Nem nagyon kétséges, kinek van itt igaza. Ám igencsak kérdéses: hol és hogyan lehet ezzel szemben jogorvoslatot nyerni?

Mindenki tippelni vagy passzolni próbált. Egytől tízig terjedt a megkereshető fórumok száma.

Véleményem szerint az Országos Cigány Önkormányzat (OCÖ) köztisztület, megfelel a Polgári Törvénykönyv (Ptk.) 65. §-ában foglalt feltételeknek, így rá a törvényességi felügyelet és a tagi jogvédelem egyesülési jogi törvényben rögzített szabályozása irányadó. A Nektv. – sajnos – nem tünteti fel szó szerint a köztisztületi besorolást, ám az OCÖ megfelel a feltételeknek. Így: személyegyesülés, tagok alkotják, nem önkéntesen, hanem törvény alapján képződik, közfeladatokat lát el, biztosan nem százsámra létesíthető sima civil szervezet, de nem is perfekt, közhatalmi önkormányzat (helyhatóság). Közjogi önkormányzat, egyéni és kollektív jog kifejezője, a legtöbb tekintetben hasonlít a kamarai típusú

Dr. Kolláth György

---

szervekre. Ha pedig ez a jelleg megvan, akkor – hasonlóképpen más köztestületekhez – állami törvényességi felügyelet alatt áll az OCÖ, s ezt, ha jog külön nem említi, akkor az ügyészség+bíróság kombinációja teljesíti. Köztestületnél – visszautalva az egyesülési jogi normákra (1989. évi II. törvény: Et.) – az Et. 10. § szerint 30 napon belül a tag jogosult a törvénysértő döntést bíróságon megtámadni. A gyakorlat szerint ez rendszerint sikerrel történik, ha már a gyűlés összehívása sem volt szabályos. Majd korrekt módon megtartják újra! Igenám, de itt jön számításba a Nektv. idézett 35. § (2) bekezdése! Vajon mi olvasható ki belőle: az-e, hogy 30 nap után elment a hajó, azaz lehet (jog)vitázni, de ha a bíróság megsemmisítené a március 12-i döntéseket, már nem volna idő és mód 2006 előtt országos cigány önkormányzatot létesíteni?! Vagy talán az-e itt a valódi jogi tartalom, hogy a 30 nap nem a jogvitához kötődik, csak arra szól, ha egyáltalán nincs megválasztott közgyűlés. Tehát ha lett (köz)testület, de nem jól sült el a dolog, akkor a jogvesztés nem állt be?! Végző soron ezt is bíróság fogja megítélni, de jaj a vesztesnek! Tulajdonképpen a győztesnek is, ezt kellene végre belátni! Ehelyett még(is) azzal szórakoztatnak bennünket, hogy 8 napon belül vagy túl gyógyul-e egy betört arc és orr, meg talán Picasso békegalambját festik elénk mohó hatalomvágy és indulatok birtokosai.

Hogy-hogy nem, március 15-én írom ezeket a sorokat. A tévé éppen magukból kivetkőző, sípoló, ökölrázó embereket: ünneplő publikumot (?) mutat. Egy belátó demokrácia megteremtése néha nehezebbnek tűnik, mint a dinoszauruszokat feltámasztani és megtanítani szavazni.